

UNIO CATALANISTA

Setmanari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya.

-- La correspondencia al Director --

Los originals no 's tornan.

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.

Carrer de Las Valls, 23.—Teléfono, 169.

SABADELL

PREUS. DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	2 rals al mes.
Fora.	8 » trimestre.
Un número sol.	1 »
Anuncis á preus convencionals.	

SEGONA ASSAMBLEA DE LA UNIO CATALANISTA

Celebrada á Reus los dias 28 y 29 de Maig de 1893.

En lo número passat nos ocuparem en ressenyar las defensas y discusions de las bases de la «Unió Catalanista» presentadas per la ponencia posant també de manifest la trascendental importancia que revestí la Assamblea de Reus de la qual se n'ha ocupat ab elogi tota la premsa de Catalunya y de fora.

Y es que 'l procediment adoptat te 'l signe característich de lo pràctich, y á mes, las conclusions votadas representan los medís mes adequats pera conseguir las justas aspiracions del Catalanisme.

Pera demostrar'ho n' hi ha prou estampant á continuació las bases aprobadas en la segona Assamblea de la «Unió Catalanista».

Medis pera conseguir la aplicació parcial de ditas Bases

Llengua.—Haventse de reivindicar l'ús del catalá com á idioma oficial per tots los medis legals, se proposan los següents:

Dirigirse á tots los Ajuntaments de Catalunya y demás corporacions oficiales y particulars pera que l' usin en las sessions y demás actes oficiales, fenlos notar que no hi ha cap disposició legal que previngui lo contrari.

Dirigir-se á tots los mestres, aixís d'escolas públiques com privades pera que l' usin en ellas fentlos notar las ventatjas de la ensenyansa comparativa de las llengüas catalana y castellana, de conformitat ab lo acordat en las Assambleas pedagógicas.

Excitar á tots los advocats catalans pera que reivindiquin sempre lo dret que tenen los testimonis catalans d' usar la nostra llengua, en las sevas declaracions devant dels tribunals de Justicia, aixís com pera que demanin en nom de la recta administració d' aquesta que en los informes devant del Jurat se 'ls permeti l' ús del catalá.

Dirigir-se á tots los Prelats de Catalunya pera que demanin que, de conformitat ab los Cánons, se prediqui en catalá y en aquest idioma 's practiquin totas las devocions que ab arreglo á las sagradas rúbriques no hagin de ferse en llatí.

Procurar que 's portin á efecte los treballs comensats anys enrera pera la constitució de la Academia de la llengua.

Recomanar á tots los delegats que usin sempre la llengua catalana en totas las manifestacions de la vida toleradas per la llei.

Instrucció.—Haventse de procurar que en tots los rams se dongui de conformitat ab la naturalesa y modo de ser de Catalunya, 's proposa que s' acordi:

Preparar un plan general d' estudis que descansi en la tradició científica del país y las necessitats prácticas de la actual civilisació, partint del principi de la diferenciació de la ensenyansa segons las regions.

Excitar á tots los centres y societats catalanistas al establiment de cátedras y conferencias d' ensenyansa catalanista, procurant que s' estableixi un patronat de escoles catalanas.

Fundar premis anyals pera 'ls mestres que mes se distingeixin en la ensenyansa de la llengua, història y literatura de Catalunya.

Imprempta.—Essent aquest un dels medis mes efficassos pera la propaganda, se proposa fomentar las següents publicacions:

Publicacions de primera ensenyansa: A. Compendi d' Historia de Catalunya.—B. Biografías de personatges célebres catalans (Jaume I, Fivaller, Clarís, etc.)—C. Narracions de fets patriòtics (expedicions de catalans y aragonesos á Orient y Italia, conquistas de Mallorca, de València, d' Almeria, de Tortosa, siti de Barcelona, etc.)—D. Mapas del desenrotllo territorial de la Nacionalitat catalana en diferentas épocas.—E. Y tots aquells llibres d' ensenyansa y recreatius en general que 's cregui convenient.

Publicacions de popularisació en general: A. Monografías sobre institucions populars y polítiques de Catalunya com Corts, Consuls, Somatent, Gremis, Concell de Cent, etc.—B. Monografías sobre 'l

desenrotllo industrial y comercial del Principat en la época de la seva autonomia.—C. Estudi de la influencia de Catalunya, en la civilisació en general.

Publicacions especials catalanistas: A. Memorias explicativas de las diferentes Bases aprobadas en la Asamblea de Manresa.—B. Memoria sobre la influencia que tendría la autonomía en la riqueza general de Catalunya.—C. Memoria demostrativa de la necessitat de la autonomía de Catalunya pera la conservació del Dret Catalá.—D. Soluciones del catalanismo als problemas sociales. Publicació d' un compendi en forma de preguntas y respuestas dels principis que integran la doctrina catalanista.

Publicacions relligiosas: Devocionaris y demás libros piadosos en catalá.

Dret.—Necessaria com es la conservació de la legislació ci catalana, aquesta mateixa necessitat imposa l' introduhirhi oportunament las reformas que 'ls nous estats socials exigeixen, y per aquesta rahó s' acordá:

Dirigirse als poders públics, demanant la creació d' una Comissió de Códichs á Catalunya que, essent composta només de catalans tingui la facultat de proposar las reformas que cregui convenient: Dret catalá y ab lo bon entés de que ha de obtenir la seva aprobació tota disposició legal, encare que sia emanada del poder legislatiu que pugui alterar l' estat actual de la legislació civil catalana.

Sent aixís mateix impossible que 'ls Jutges y magistrats puguin aplicar lo dret catalá porque no coneixen las prácticas y costums que completan ni senten lo calor que anima sas institucions, s' acordá ademés dirigir-se als poders públics demanant se reformi la ley orgánica del poder judicial en sentit: Primer, de que totas las causas civils deuen fallarse en última instancia en Catalunya y segon que tots los magistrats y jutges de Catalunya deuen ser catalans.

Obras públicas.—Preparar un plan complet d' obras públicas pera 'l Principat encaminat á fomentar los interessos agrícolas, industrials y mercantils, partint del principi de donar expansió á tots los elements de riqueza que avuy están improductius.

Dirigirse á las Diputacions provincials y als Ajuntaments preguntantshi que per lo bon nom de nostra terra y be del art, cuidin de la conservació y restauració dels monuments artístichs y de carácter històrich avuy casi tots en estat de ruina y que procurin en lo possible pera millor lograrho, per medi de sa adquisició, ferlos de domini públich.

Tributació.—Publicació d' una Memoria en que s' hi posin en comparació las sumas inmensas que Catalunya entrega al Estat en

concepte de tributs ab las que 'n reb pels serveys que aquest li presta.

Proposar un sistema tributari ab los medis práctichs de substituir lo sistema actual de contribucions per un altre consistent en arreglos econòmichs entre las regions y l' Estat sobre la base de cantitats fixas.

Quintas.—Dirigirse á tots los Ajuntaments de Catalunya comunicantlos l' acort prés en l' Assamblea á Manresa sobre 'l servey militar que garanteixin en lo possible lo modo de portarlos á la práctica.

Pera la práctica dels trevalls á que 's refereixen las anteriors proposicions la Junta permanent nombrará las comissions que sian necessarias.

Además se constituhirá una *Junta económica* dependent de la Unió de la que 'n será Tresorer lo de la Junta Permanent, pera arbitrar fondos per medi de suscripcions, donatius, espectacles, venda de las Memorias que no 's reparteixin gratuitamente y demás que se li poden ocorre.

Medis pera conseguir la aplicació total de las mateixas

La Assamblea declara necessaria la intervenció del Catalanisme en la vida política activa prenent part en las lluytas electorals: pero protesta de que no per aixó accepta 'l régimen actual, sino que 's limita á aprofitar los medis que li ofereix pera extendre la esfera de la propaganda y pera obtenir legislativament la realisació de las sevas aspiracions.

A aquest objecte, acorda lo següent:

Eleccions municipals.—En tots los municipis se proposarán y defensarán candidaturas purament administrativas que representin las forsas vivas del país, essent compostas per las personas mes significadas y acreditadas en la propietat, la inteligencia y 'l trevall, allunyant en absolut de la administració municipal als que no tingan mes mérits que 'ls serveys prestats á sos partits.

Las candidaturas serán formadas, en las poblacions en que hi ha-gi una ó varias Associacions catalanistas, per lo president ó presidents de las mateixas y pels delegats de la Unió en la localitat, convocant lo president de la Societat si sols n' hi ha una, ó lo president de la Societat més antiga, dintre de la Unió si n' hi ha varias; en altres serán proposadas pels delegats de la Unió ó pels que especialment se nombrin per la Junta Permanent associantse en comité ab las personas mes importants de la població que sian conegudas per

son amor á la terra catalana y per son afecte al sistema d' elecció per classes.

Eleccions provincials y legislativas.—En tots los districtes en que 's pugui lluytar ab alguna probabilitat d' éxit se presentarán candidats decididament catalanistas pera 'ls cárrechs de diputats provincials y á Corts.

En los districtes en que hi hagi alguna ó algunas Associacions catalanistas, lo President de la mes antiga dintre de la Unió convocará als demés Presidents y als delegats de la mateixa que representia als diferents pobles de la circumscripció y tots juts designarán las candidaturas que 's tracti de presentar. En los districtes en que no hi hagi cap Associació catalanista, lo delegat que la Junta Permanent designi procedirá á la convocació dels demés.

Las candidaturas aixís designadas serán consultadas avans de ferse públicas á la Junta Permanent de la Unió, la qual donará son parer sobre las mateixas al President ó delegat que hagi convocat la reunió electoral, pero sense que aquesta manifestació de la Junta tingui cap caràcter obligatori.

La Assamblea condepena expressa y enérgicament tot medi electoral abusiú, y molt especialment las falsificacions de documents y compra de vots, manifestant que creu preferible la pérdua de las eleccions, á recorrer á aquestos indignes medis.

Meetings.—La Assamblea de la Unió CATALANISTA, regoneixent la importancia de las reunions públicas com á medi de propaganda, lo recomana molt especialment en los períodos d' agitació, sobre tot quan sia per motius concrets interessants pera Catalunya, y mes encara, en los electorals.

Prensa.—Aixís mateix la Assamblea manifesta son desitj de que la premsa catalanista prossegueixi ab entussiasme sos treballs de propaganda á favor de la autonomia de Catalunya, y li prega que sostingui enérgicament, y procuri donar la major publicitat als acorts de las Assambleas que ha organísat y organísi d' aquí endavant la Unió, aixís com als demés actes interessants de las Associacions catalanistas.

Relacions inter-regionals.—L' Assamblea acorda iniciar una reunió de caràcter inter-regional de representants de Galicia, Navarra, las provincias vascas y Catalunya, á fi d' obtenir per medi d' una acció comú, lo plantejament del regionalisme.

L'ACTITUT DE NAVARRA

Ferm com al principi, y enérgich y resolt com sempre continua 'l oble navarro demanant al govern central que compleixi 'l pacte-lley e 1841, que d' una manera tan poch noble intenta abolir lo projecte le lley dels pressupostos.

A la manifestació de que donguerem compte en nostre passat número, hi ha que afegir la del últim diumenge, mes imponent encara, res numerosa y sobre tot més oficial y de tot lo regne de Navarra ue acudí com un sol home á la ciutat de Pamplena á protestar una egada més del absolutisme liberal dels governs parlamentaris d' questa época.

Ja no son solsament los fueristas navarros los que s' indígnan devant del atropell que 'ls amenassa, ja no son tant sols los partits polítics que ab mes ó menos calor defensen dins son programa de lluyta los furs ó llibertats de Navarra, es tota la regió ab sa Diputació foral al cap, ab sos Ajuntaments y totas las classes socials que al trit de ¡Visca Navarra! han sentit enardirse sa sanch com en los temps millors de sa brillant historia y estan disposats á agotar tots los medis de defensa, avans que passar per la vergonya de que sos fills los aguin tirar en cara temps á venir sa cobardía y poch patriotisme.

¡Cóm retornan l' esperit y alegran lo cor actes com los que están realisant los nobles fills de Navarra! Nosaltres que estém també disposats als majors sacrificis en be dels drets y llibertats de Catalunya, nosaltres que sentim pera las regions germanas aquell afecte tríssim, nascut y afermat en las planas de la passada historia, conuauat en lo transcurs dels segles y engrandit avuy al doldrens útuament de nostras actuals desventuras, com no hem d' alegrar-nos al veurer vibrar enérgica, sencera y sens màcula la veu del patriotisme del poble navarro, á qual accent se reuneixen sos fills sense ultarn'hi un dels mes estimats y predilectes, acoblats al entorn de la Diputació foral, que es com l'arca santa ahont si guardan sas mes preu-hadas joyas y amparats per los Municipis, récorts vivents de dias mes felissos, aixecant, virils, sa protesta contra aquest nou acte d' injusticia que 'l capritxo d' un ministre, desacreditat é inepte pera regenerar Espanya com tots sos companys de ministeri, vol cometre contra una regió, de la qual més valdría que aprenguessin los hisendistas espanyols la marxa económica, administrativa y honrada, de que tant necessitats están los que no veuen mes remey á nostres mals ¡pobres infelissos! que la uniformitat mes tonta y grotesca, encara que per conseguir-la s' hagin de desorganisar las pocas regions,

grans, ricas y ben administradas, pera posarlas al nivell de las més degradadas d' Espanya.

Mes si la virilitat, energia y patriotisme del poble Navarro, admira y entussiasma, mes entussiasma y admira encara la unanimitat de parers que en aquella regió regna. No es sols lo poble, no, qui s'adona del atentat y 'n protesta; es la Diputació, son los Ajuntaments que considerantse justament representants del poble no han pas de menester que se 'ls hi recordin los debers que com á bons navarros tenen.

¡Cóm hem de envejarlos los catalans, com ells entussiasmas de la petita patria, com ells disposos molts á fer tota classe de sacrificis en be dels drets y libertats de nostra terra, trepitjada y escarnida com totas las que componen l' Espanya vergonyosa de nostres dias, mes, desamparats completament de las corporacions oficials, diputats y senadors que atents només á la veu de sos ilustres jefes no 's recordan del poble mes que pera enganyarlos ab falsas promesas en las épocas electorals pera conseguir de nou la copdiciada prebenda.

Ben clarament se vegé quan com avuy á Navarra á un ministre de la corona li dongué la gana de probar d' arrebatarlos lo dret civil secular de nostra terra. Catalunya, la Catalunya treballadora honrada y noble, respongué com un sol home al crit de «Patria» dels catalanistas, mes las Corporacions oficials, Ajuntaments, Diputacions, no sols no s'adelantaren al poble pera ésser sos portant-veus, com á representants que 's titulavan, sino que ni á prechs volgueren fer coro á las protestas enérgicas y virils dels catalans de bona mena que ja estém tips de veurer com per aquí tot se vol arreglar á barretadas, comissions y cartetas y telégramas.

Nosaltres que recordém escenas y més escenas d' aquells solemnes dias en qué Catalunya protestava del nou Códich, nosaltres que recordém frasses escapadas en moments d' emoció y conducta observada després ab mes calma y mes sanich freda, que encara xiulan per nostras orelles las vergonyosos paraulas pronunciadas en tó de burla per un dels peixos grossos de la provincia, que recordém com si fos avuy la conducta anti-patriótica y solapada de la Diputació Provincial de Barcelona poch temps després del moviment regionalista del Códich civil; al demanarseli la creació d' una Cátedra de dret civil catalá, ¡com no hem d' establir comparacions avuy que tenim al devant nostre l' actitud ferma y valenta de tot Navarra, desde 'l President de la Diputació al últim fill de sa nissaga.

Y ab tot y lo manifestat recordin los navarros que Catalunya sortí triomfant en aquella lluyta ab tot y estar desamparada pot dir-se aixís del element oficial: ¡que no farán ells contant com comptan

en primer lloch ab l'apoyo incondicional de las corporacions que son y deuen ser á tot arreu la genuina representació del poble!

Avant, donchs, en la seva noble empresa; los pobles quan reben una ofensa de certa naturalesa, ja no 'n tenen prou ab enviar comissions á Madrid que vinclant l'espinada, y arrossegantse per las antecorridors dels ministeris, sentint paraulas dolsas barrejadas ab comportaments ben poch dignes á vegadas, passegin la vergonya de sa terra á la cara dels mateixos que disfrutau insulterà, pera tornar després á casa seva ab la quia entre camas y la dignitat trepitjada com succeeix ab la comissió de Barcelona que aná á Madrid pera reclamá ab justicia respecte á la tributació de la riquesa urbana. Los pobles que tenen dignitat al protestar dels agravis que se li infereixen, obran com obra Navarra; sense mourers de casa, sense ajupir l'esquena als mateixos enemics de sempre, com tot aquell que te dret á que se l'atengui y se l'respecti, com tohom que pagant vol que 'l serveixin.

Segueixi Navarra en la seva actitud y no dupli que la victòria es seva. La energia y virilitat de sa rassa y la protesta unanime de sas poble apoyada per las regions que s'alcen per conseguir sa autonomia y vista ab bons ulls per tota Espanya farà'l seu pes en las esferas del govern que no está pas per buscar-se més entrèbanchs dels que per totas parts li surten.

Los governs de la nostra desorganizada nació y creyem que en aixó se semblan als demés d'Europa, fan més cas dels que al rebre la ofensa, s'alcen y protestan, que no pas dels que s'ajupan y demanen.

Per aixó estem segurs nosaltres del bon resultat que 'ls hi espera y 'ls felicitem novament per la seva actitud noble y digna, com correspon á un poble de tant brillant historia.

OPINIONS SOBRE 'L REGIONALISME

Ab lo titol de «La situació á Espanya» publica lo *Journal des Débats*, de París, del últim diumenge, un rahonat article en lo que després de manifestar ab marcada satisfacció que 'l Govern d'en Sagasta ha sapigut lliurar-se dels sérios perills ab que l'han amenassat las oposicions en aquets darrers mesos, tot fent notar lo refors guanyat pel partit dominant ab la recent conversió dels posibilistas, senyala com un nou perill gravíssim é immediat pera la actual situació lo desvetllament del esperit regionalista en diferents regions d'Espanya, que fins ha trovat ressó dintre del mateix Congrés en lo fet de unir-se 'ls diputats de cada regió pera la defensa dels interessos regionals

Per lo que á nosaltres se refereix y sense afegirhi cap comentari, traduhím del expressat diari 'ls següents párrafos:

«... Las ideas particularistas fomentadas per l' amor als antichs furs may han deixat de tenir á Espanya una gran importancia, y com los actuals projectes del ministari xocan en mes d' un punt ab aqueixos respectables furs, no te res d' estrany que promoguin vivas protestas. Lo meeting dels navarros á Pamplona 'ns ho demostrá no fa gayres dias; mes, en aquest sentit, la darrera sessió de la Unió catalana celebrada á Reus es infinitament més significativa: invitació als ajuntaments, als mestres, als bisbes y capellans de no usar en sos actes oficials altra llengua que la catalana; petició al govern pera que publiqui bea prompte un Códich catalá fent constar per medi d' una correcció en la ley orgánica que las causas civils serán falladas en última instancia pels Tribunals catalans y per magistrats fills de Catalunya; demanar la abolició d' impostos dintre sa regió, substituintlos per una cantitat determinada, una especie de tribut pagat al Estat;—tals son los acorts votats pel Congrés de Reus, que no tenen altre tendència que establir dintre d' Espanya 'l régimen federatiu. Y no es d' esperar que 'ls catalans se contentarán ab la afirmació platónica de son difícil programa. Lo Congrés ha aprovat una série de medis destinats á posarlo en práctica: meetings, propaganda, oposició al Parlament, presentació pera totas las eleccions municipals provincials y legislativas de candidats *catalanistas*; projecte de Confederació interregional ab Navarra, Galicia y las provincias bascas; tot aixó forma un plant perfectament raihonat y que, segons totas las apariencias, será seguit ab método y vigor.

Lo moviment á favor de la autonomies regional, degut en part á las faltas, als erros y al desordre de la administració central representa, donchs, pera 'l Govern un gros perill; pot induptablement contrariar sos actuals projectes y, lo que es més grave, si segueix son natural desenrotllo, pot trasbalsar de cap á peus la política interior del país.»

Fins aquí lo *Journal des Debats*.

Le Figaro, també s' ocupa de regionalisme y ab lo títol *La situació á Espanya* publica altre article que si be ab diferent criteri en lo fondo ve á dir lo mateix y que 'l firma Mr. Jacques St.-CÉRE.

Vegis l' article:

«Mireu que hi ha paissos en que la situació parlamentaria está plena de cosas ben graciosas. A Italia, després de nombrosos vots de confiança lo-grats de la Cambra sense dificultat y de discussions satisfactoriament acabadas, ab molta pena, se diu en lo senat com á cosa corrent que 'l ministeri

caurà per la tardor; á Espanya no passa una setmana sense anunciar-se una crisi ministerial y no hi ha discussió á las Corts sense que 's citi 'l nom del ministre que vol dimitir; si be es veritat que al últim moment se posan en joch totas las influencias y s' aplassa la catástrofe.

Mes aixó allí son jochs parlamentaris y es cuestió de gustos estimarse mes las crisis ministerials anunciadas que las sobtadas de las quals ne tenim nosaltres la especialitat. Lo més grave per Espanya es un despertament indubtable del esperit regional que es la senyal d' una situació interior poch floreixenta (?) Si no més hi hagués algunas partidas carlistas pel Nort, seria ben poca cosa, per més que ja fa anys no 's manifestan aquesta mena de sintomas, mes hi ha una altra cosa. Hi ha agrupacions de diputats per regions que posan obertament los interessos regionals sobre los interessos generals del país. Hi ha meetings de navarros á Pamplona que s' oposan radicalment á que 'ls treguin los furs.

Hi ha reunions de la *Unió Catalana*, que van més lluny encara; aquesta Unió demana, exigeix que en las escolas, en los ajuntaments, en las mateixas iglesias no 's parli mes que la llengua catalana! Y no s' atura aquí aquesta *Unió Catalana* que no te altre objecte que la desunió (1): proposa la supressió dels impostos y sa substitució per un tribut pagat anyalment al Estat per tota la provincia.

Si aquest moviment s' extengués, lo qual es molt possible per no dir-se-gur, la situació del govern seria detestable. Mes, de tots modos y malgrat totas las rectificacions oficials, pot dir-se, sense por de que 'ls fets ho desmentixin, que aquestas manifestacions proban lo descontent dels espanyols. Y aixó que 'ls espanyols tenen, com ho demostra de sobra la historia, una manera molt especial de demostrar son descontent!

GOIGES

EN LLAHOR DEL GLORIÓS SANT JORDI, ADVOCAT DE LES ORDRES DE
CAVALLERIA Y PATRÓ DEL PRINCIPAT DE CATALUNYA
Y REALME D'ARAGÓ.

(23 D' ABRIL.)

art, la historia y la legenda
un brodat vostre mantell,
os han dat la mellor prenda
la ploma y lo cisell;
esde 'l Nort fins á Mitx-día,
Llevant fins á Ponent.

Patró de Cavalleria
vetlláu per la pàtria mia
y per son renaixement!

A Capadocia nasquéreu
de llinatge palacià,

(1) Los centralistas, tot quan tendeixi á desfer la informitat, per ridícula que sigui, ho pre-
per desunió; com si ab lo seu sistema hi pogués haver altre unió que la de la miseria ab que
un igual amenassan als distints fills de sos Estats.

Donrat Patrici, siguéreu
cavaller de Diocleciá,
vostre il·lustre jerarquia
dónaos gran capteniment.

Patró de Cavalleria
¡vetlláu per la pátria mia
y per son renaixement!

Llavors la lley benehida
de Jesús Crucificat,
era á Roma perseguida
com lo crim mes depravat;
vos, ab noble valentia
la mostráu resoltament.

Patró de Cavalleria
¡vetlláu per la pátria mia
y per son renaixement!

Cóm un sálzer que 'l desbrancan
treu més rames y ufanor,
nous cristians valents no mancan
quan per ells hi ha mes rigor;
per parlá al *Concell* un día
vos condemnan al torment.

Patró de Cavalleria
¡vetlláu per la pátria mia
y per son renaixement!

A una roda vos lligaren,
vostres carns van esqueixar;
quan per mort ells vos deixaren
vos guarit os vau alzar,
eix miracle convertia
tot seguit á molta gent.

Patró de Cavalleria
¡vetlláu per la pátria mia
y per son renaixement!

L'Emperador aleshores
os vol convince melós,
vos fa ofertes tentadores
mes no logra res de vos;
devant dels ídols un día
afrontáu llur manament.

Patró de Cavalleria
¡vetlláu per la pátria mia
y per son renaixement!

Ell, no reb l' afront debades
y al punt, vos mana escapsar,

set ángels d' ales daurades
dret al Cel vos van pujar.

Jesús, Joseph y María
vos reberen somrihent.

Patró de Cavalleria
¡vetlláu per la pátria mia
y per son renaixement!

En lo Cel vos proclamaren
Patró del bon cavaller,
la espasa que allí os donaren
cóm esglaya á Llucifer!

En lo escut s' os imprimia
la creu roja en camp d' argent.

Patró de Cavalleria
¡vetlláu per la pátria mia
y per son renaixement!

N' era una gentil princesa
robadora del amor,

y un mónstre que fá feresa
la vol captivar traydor;
pero vos, quan l' embestia,
baixáu del Cel al moment.

Patró de Cavalleria
¡vetlláu per la pátria mia
y per son renaixement!

A un sol born de vostre llansa
cau lo mónstre atravessat,
lliure la verge, ab gaubansa
se l' enmena ben lligat,
tot lo poble, d' alegría
llors y palmes va batent.

Patró de Cavalleria
¡vetlláu per la pátria mia
y per son renaixement!

Vos alsá temples sumptuosos
la muller de Clodovéu,
teníau altars preciosos
desde Calpe al Pirineu;
y Don Ramir vos bastia
prop de Viana un monument.

Patró de Cavalleria
¡vetlláu per la pátria mia
y per son renaixement!

Aydáreu prop de Gerona
al invicte Emperador,

y á Borrell de Barcelona
tornáreu lo sceptre d' or;
al Rey Pere aparexía
vostre imatge resplendent.
Patró de Cavallería
¡vetlláu per la pátria mía
y per son renaixement!

Pe 'l valent *Cid* de Castella,
pe 'l Gran Jaume d' Aragó,
fóreu la guiadora estrella
en lo *Puig* y en lo *Montgó*.
Lo vostre acer ¡cóm fería
el sarrahí de valent!
Patró de Cavallería
¡vetlláu per la pátria mía
y per son renaixement!

Lo combat del *Puig d' Enesa*
gran renom os va donar,
l' ordre noble de Montesa
per Patró os va ploclamar,
Alcorás, Alcoy, Gandía,
vos cántan devotament:
Patró de Cavallería
¡vetlláu per la pátria mía
y per son renaixement!

ab les roses dels jardins
vos festeja Barcelona
més que als altres paladins,
Gent de tota jerarquía
vos prega ab un sol accent:
Patró de Cavallería
¡vetlláu per la pátria mía
y per son renaixement!

¡Vetlláu per la pátria amada,
per la seva llibertat,
per la Fé ben arrelada,
per la Santa Germandat;
y si arrivás lo gran dia
de salvarla combatent!
Patró de Cavallería
¡vetlláu per la pátria mía
y per son renaixement!

Tornada

Puig que lo cel vos confia
deslliurar al bon creyent;
Patró de Cavallería
¡vetlláu per la pátria mía
y per son renaixement!

Quant ve l' Abril que 's corona

ARTUR MASRIERA, S. I.

NOVAS.

Lo passat dijous se celebrá ab tota solemnitat la profesó de la Octava de Corpus. Segons costum de tots los anys hi assistiren los alumnos de la escola de párvuls, en número molt considerable.

Lo pendó principal fou confiat á la Academia Católica, portant un distingit acompanyament.

En lo Congrès ha sigut aprobat un dictámen autorisant la concessió d' un ferro-carril desde las Corts de Sarriá á Esparraguera ab un ramal la vehí poble de Sant Esteve de Castellar.

Nostre bon amich D. Antoni Bigorra ha suferit la trista pena de veurer morir á un seu fill de quatre anys d' edat.

Enviém al amich, esposa y familia la expressió del nostre sentiment.

Víctima de curta malaltia ha mort en Barcelona la distingida senyora D.ª Josepha Pujol y Torras, Vda. de D. Domingo Buxeda.
Nos asociém en lo dol de la familia.

La secció dramática del Ateneo Sabadellés posará avuy vespre en escena lo drama en tres actes y en vers, degut á la ploma de nostre amich don Joseph Got y Anguera, *L' Esclau*.

Finalisarà la funció ab l' extreno de la pessa en un acte y en prosa titulada *Marte en ridicul ó l' cost falsificat*, original de nostre particular amich y company de causa don Francisco de P. Bedós.

Per tal motiu es d' esperar que lo saló d' actes del Ateneo se veurá plé de numerosa concurrència.

Avansan rapidament las obras del nou teatro de Euterpe, essent de suposar qu' en breu obrirá sas portas al públich.

Lo quinteto que dirigeix nostre compatrici, lo reputat Mtre. D. Eusebi Bosch es cada dia mes aplaudit en los concerts que periódicament dona en las societats y círculs de recreo d' aquesta ciutat.

Don Ferrán de Sagarra y de Siscar, ha publicat un interessant y curiosísim treball sobre *Lo Segell de Sant Bernat Calvo, Bisbe de Vich*. En ell, després de fer un conciensut estudi de la sigilografia primitiva, fa bellas disquisicions históricas sobre dita ciencia en nostra terra, fins arribar al objecte de son trevall, que es descriure y donar á coneixer lo segell del venerat prelat vigatá.

Lo senyor Larroca, Gobernador Civil de la provincia, sabedor de la que casi podriam dir epidemia veriolosa que va prenent carta de naturalesa en nostra ciutat, ha remés una comunicació al Alcalde, pera que posi en coneixement á la Junta de Sanitat, que vetlli pera l' estricte observancia de las disposicions vigents sobre higene y sanitat.

Esperém veurer degudament atesas las disposicions del senyor Larroca

Avuy la «Associació de Católichs» d' aquesta ciutat celebrarà ab tot solemnitat la festa del Sagrat Cor de Jesús.

A las set del matí hi haurá Comunió general en la parroquia de la Puríssima Concepció ab plática preparatoria que ha sigut encarregada al Rn Dr. D. Antoni Comas, Pbre.

A las deu, solemne ofici ab exposició del Santíssim cantantse á gran orquesta per la escolanía, coro de la Associació y cantants de Barcelona, i

Kyries y Gloria, de la missa del Mtre. de Capella Rnt. D. Miquel Ferrer, y 'l *Credo*, *Sanctus* y *Agnus* de Gounot. Ocuparà la sagrada càtedra lo virtuós escolapi Rnt. P. Eduart Llanas, Consultor de la Sagrada, Congregació del Indice.

A dos quarts de nou del vespre en lo local de la Associació tindrà lloch una solemne vetllada literari-musical, á la que hi pendrán part reputats oradors, lo coro de la societat y la orquesta *Muixins*.

Sabem que per la festivitat de Sant Joan prepara lo «Centre Catalá» d' aquesta ciutat una solemne sessió literari musical.

Per los preparatius podem assegurar que la festa del «Centre» tindrà 'l caràcter de verdadera solemnitat.

També comensará en breu una tarde de conferencias encaminadas á explicar y popularisar las bases aprobadas en la Assamblea celebrada ultimament á la ciutat de Reus.

Lo president del «Centre Catalá» d' aquesta ciutat á rebut de la Diputació Provincial de Navarra, lo següent telégrama:

«Pamplona—Diputació foral Navarra hagraheix molt adhessió d' eixa ilustre societat á patriòtica actitud actual del poble navarro que li envia coral saludo,—Eseverri.

A las tres de la tarde d' avuy se celebrará en lo saló del Consell de la Casa de la Ciutat una reunió del «Gremi de Pagesos de Sabadell y sa Comarca» pera procedir á la instalació del *Gremi Agrícola Municipal de las Federacions Agrícolas de Catalunya*.

En dit acte entre altres oradors, pendrán la paraula don Joaquim M.ª de Paz, ex-senador del Regne, don Joan Vidal y Valls, diputat provincial, l' entussiasta amant de la pagesia don Ramon M.ª Catá de la Torre y l' ex-diputat provincial doctor don Francisco de P. Benessat.

Sentim gran satisfacció al poguer donar la grata nova d' haver experimentat una notable millora en sa malaltia lo Rnt. Rector de la Parroquia de Sant Feliu D. Segismont Boix.

Ho celebrem y desitgem lo prompte cumplert restabliment del malalt.

Avuy tindrà lloch á Barcelona la traslació dels restos del Comte Berenguer III á la basilica de Ripoll. Per las noticias qu' han publicat los periódichs de la capital la cerimonia será imponent, donchs en ella hi pendrán part totas las Associacions y gremis de Barcelona. En lo próxim número ne donarém extens compte.

En vista de l'important manifestació de caràcter patriòtic que tingué lloch lo passat diumenge á Pamplona y de la qual nos ne dona detallat compte l'important periòdic d'aquella localitat *El Eco de Navarra* que nos ha sigut remès, lo President del «Centre Catalá» d'aquesta ciutat ha dirigit al President de la Diputació foral de Navarra lo següent telégrama:

«Sr. President de la Diputació Provincial.—Pamplona. Rebut details imponent manifestació diumenge últim, aquest «Centre Catalá» s'adhereix en un tot á ella y saluda entusiasmada aqueix heróich poble al crit de ¡Visca Navarra! ¡Viscan sos furs! President, Manau.»

Hermosament encuadernat hem rebut lo volúm de poesías ab que lo pare jesuítia Arthur Masriera, ha vingut á enriquir nostra floreixent literatura catalana.

D'aquesta preciosa toya de bona poesia, interín esperém ocuparnos com se mereix en altre número, n'extrayém avuy com á bona mostra la preciosa poesia que publiquem en lloch corresponent.

Agrahim la deferència de que hem sigut objecte.

Segons una afectuosíssima carta qu'hem rebut del infatigable apóstol del Regionalisme don Alfred Brañas, qui ha arribat ja á sa volguda Galicia lo «Centre Regionalista» de Santiago s'está ocupant activament en la traducció de totas las bases discutidas y aprobadas en la Assamblea de Reus pera publicarlas y esténdrelas, acompanyadas de comentaris, per tota la terra gallega. Es d'agrahir la incansable activitat de nostres germans

Los periòdics de Galicia donan compte de la entusiasmada arribada que feren los nobilíssims fills de Sautiago al fervent é infatigable apóstol del Regionalisme don Alfred Brañas.

Lo periòdic d'aquella població *El Alcance* ha publicat un número extraordinari en quina primera plana hi figura l'retrato del savi catedràtic senyor Brañas, contenint además magnífics treballs encaminats á honrar al ilustre patrici y á defensar las sanitas doctrinas del regionalisme.

Aquest número extraordinari del periòdic de Santiago lo dedican los entusiasmats escolars de aquella Universitat á son volgut mestre Sr. Brañas.

Las firmas que acompanyan los treballs son de los mes respectables personalitats d'aquella ciutat figuranthi las de grán número de catedràtics.

Nosaltres felicitem al senyor Brañas per aquesta nova mostra de consideració y estima que acaba de rebre y que la te ben merescuda.

Lo Gremi de Fabricants y Cámara de Comers d'aquesta ciutat, han enviat al ministre de Foment lo següent telégrama:

«Gremi de Fabricants y Cámara de Comers de Sabadell se complaüen en manifestar V. E. la satisfacció que 'ls ha produhit sos projectes, publicats en extracte per la premsa, pera rebreixar las transport primeras materias agricolas, trassas de carreteras y construcción de ferro-carrils secundaris. Aquestas Corporacions, que en altres ocasions han degut manifestarse disconformes al criteri económic de V. E., aplaudixen ab noble satisfacció sos projectes, que consideren altament patrióticos y oportuns, donchs han de produhir las majors ventatjas a nostra producció agrícola, ab benefici de tots los interessos.»

Copient y fent nostres las següents nallas de *la Península*:

Que 'ls toros á Espanya estessin per sobre de tot lo de la terra, ja ho sabiam: lo que no sabiam es que estessin per damunt de tot lo del cel.

May aviam arribat tan avall: d' aquí en avant no hi haurá rés imposible, y en comparació de lo que ara ha succehit la cosa més extravagant semblará natural. Ayants d' alhir a la tarde s' havian de celebrar a Madrid dos espectacles: la professó del Corpus y la corrida de toros sien que *Lagartijo* 's despedia dels seus fanatichs de la capital d' Espanya. Sembla que l' un dels espectacles feya nosa al altre; que 'ls dos a la mateixa hora no hi cabian a Madrid. L' un dels dos havia, donchs, de retirar-se a l' de Jesucrist en un dels actes més sublins de la seva gloria, o l' dels homes en un dels actes més brutals de las sevas miserias. Se trobavan l' un devant del altre desempenyant cada un la seva missió, un prímpcep de la Iglesia y un prímpcep del toreig espanyol.

Diuhén los diaris de per allá dalt que tot Madrid anava preocupat ab aquest conflicte; per sort s' han posat d' acord lo bisbe d' Alcalá y *Lagartijo* y l' primer va determinar fer la professó al matí. «Lo bisbe (parla la premsa de Madrid) ab la bondat infinita que l' caracterisa, y no trobantli serios obstacles, accedi a lo que desitjavan los toreros.»

Torin, donchs, que Deu Nostre Senyor ha cedit son lloch a *Lagartijo*. La Iglesia de Madrid, que sols deuria abaixar lo front davant del que es Rey de reys, l' ha abaixat davant d' un torero. Jesús devallant del cel pera enfonar lo mon vell ab las sevas apoteossis de carnatge en lo circo: ara torrat las mateixas apoteossis del circo a triomfar sobre Jesús. Som en ple Baix Imperi.

Després d' aixó no més faltava que 'ls adoradors de *Lagartijo* l' portessin a la plassa sota talem, que l' idies ab capa episcopal, y, en mostra d' agraïment a la primera autoritat de la Iglesia de Madrid, li brindés l' últim toro y li oferís la orella.

Los que censuran lo catalanisme del bisbe de Vich poden aplaudir ara l' espanyolisme del bisbe de Madrid.